

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародних відносин і
політичної філософії

Протокол № 1 від 22.08.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

**СВІТОВІ АНАЛІТИЧНІ ТА ЕКСПЕРТНІ ЦЕНТРИ ДОСЛІДЖЕННЯ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань

**С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні
відносини**

Спеціальність

С3 Міжнародні відносини

Освітній рівень

Другий (магістерський)

Освітня програма

Міжнародні відносини

Статус дисципліни

Вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

Українська

Розробник:

к.політ.н., доц.

Дмитро КОРОТКОВ

Завідувач кафедри
міжнародних відносин і
політичної філософії

Олег КУЗЬ

Гарант програми

Олег КУЗЬ

**Харків
2026**

ВСТУП

Актуальність навчальної дисципліни зумовлена посиленням ролі аналітичних та експертних центрів у сучасній системі міжнародних відносин, де процес ухвалення політичних рішень дедалі більше спирається на експертні оцінки, стратегічний аналіз і прогнозування. В умовах глобалізації, геополітичної нестабільності, регіональних конфліктів та гібридних загроз аналітичні центри виступають ключовими суб'єктами виробництва знань і політичних рекомендацій.

Вивчення особливостей розвитку think tanks у західній і східній політичних традиціях, а також аналіз українського досвіду їх становлення є необхідним для розуміння сучасних механізмів впливу експертного середовища на міжнародну та зовнішню політику держав.

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про аналітичні та експертні центри як інституційний феномен міжнародних відносин, а також набуття знань і навичок аналізу їх діяльності, аналітичної продукції та впливу на політичні процеси на національному й міжнародному рівнях.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоїти теоретичні підходи до визначення сутності та типологізації аналітичних центрів;
- проаналізувати історичні етапи становлення аналітичних центрів у західній і східній політичних традиціях;
- охарактеризувати еволюцію та сучасний стан аналітичних центрів України;
- дослідити інструменти політичного аналізу та прогнозування, що використовуються think tanks;
- оцінювати структуру, зміст і комунікативні практики аналітичної продукції експертних центрів;
- сформувати навички критичного аналізу аналітичних матеріалів у сфері міжнародних відносин.

Об'єктом навчальної дисципліни є політичні та міжнародні процеси, у межах яких формується, функціонує та реалізується експертно-аналітична діяльність..

Предметом навчальної дисципліни є аналітичні та експертні центри (think tanks) як спеціалізовані інституції, їх типологія, еволюція, методи політичного аналізу і прогнозування, аналітична продукція та механізми впливу на формування державної і зовнішньої політики.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна, визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН7	ЗК3, ЗК6, СК1; СК4; СК7
РН9	СК4; СК5; СК11
РН15	ЗК1; СК1; СК3;СК9;СК12

де, РН7. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.

РН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

РН15. Визначати та оцінювати взаємозв'язок внутрішньо- та зовнішньо-політичних чинників глобального позиціонування країни, аналізувати поведінкові стратегії неурядових гравців міжнародних відносин України.

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК11. Здатність виокремлювати та аналізувати взаємообумовленість внутрішньої та зовнішньої політики держав, виявляти тренди глобального та регіонального структурування світового порядку.

СК12. Здатність до тематизації неурядової складової міжнародних відносин через діяльність політичних партій, громадських організацій та об'єднань регіонального рівня.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Аналітичні центри: еволюція, типологія та політичний вплив

Тема 1. Аналітичні центри (think tanks): теоретичні підходи до визначення та типологізації.

1.1. Аналітичні центри - проблема визначення. Поняття «аналітичний центр (think tank)»: основні підходи до визначення. Відмінності аналітичних центрів від академічних установ, органів влади та НУО. Ключові ознаки аналітичного центру (інституційні, функціональні, фінансові). Проблема універсального визначення think tank у політичній науці.

1.2. Центри публічної політики: зміст діяльності та результати. Поняття та основні напрями діяльності центрів публічної політики. Інструменти впливу центрів публічної політики на процес вироблення рішень. Результати діяльності центрів публічної політики: ефективність, обмеження та суспільний вплив.

Тема 2. Аналітичні центри в західній політичній традиції: історичні етапи становлення та особливості розвитку

2.1. Основні історичні етапи формування аналітичних центрів у США. Причини буму АЦ. Американські аналітичні центри: причини та особливості формування. Типологія аналітичних центрів США.

2.2. Ключові моделі та особливості функціонування західних think tanks у процесі формування публічної та зовнішньої політики. Аналітичний центри Великої Британії: консервативні, лейбористські. Сфери діяльності.

Тема 3. Аналітичні центри в східній політичній традиції: специфіка формування та функціонування

3.1. Китайські аналітичні центри. Створення ідеологічних мозкових центрів «радянського» типу для обслуговування політики уряду, побудованих за ієрархічним принципом і входять в структуру урядових міністерств.

3.2. Аналітичні центри Індії. Особливості формування. Типологізація.

Тема 4. Чотири покоління аналітичних центрів: від державних політичних центрів до аналітичних центрів «адвокатської дії»

4.1. Перше покоління. Державні аналітичні центри 1910-і - 1940-і рр. Аналітичні центри, як інститут сучасної політичної системи, США. «Фонд Карнегі за міжнародний мир»: зміст діяльності та результати. Гуверській інститут при Стенфордському університеті. Інститут державного випробування, попередник Інституту Брукінгса.

4.2. *Друге покоління. Аналітичні центри, що працюють за контрактом 1950-ті - 1970-ті рр..* Характерні риси: комерціалізація. Конкуренція груп впливу і партій у владі. Проведення маркетінгових досліджень. Залучення сторонніх експертів за контрактом. Корпорація «RAND» як конструкторський центр.

4.3. *Третє покоління. Аналітичні центри «адвокатського дії». 1970-1980 рр.* Центри «адвокатської дії» - сутність та зміст діяльності. Фонд «Спадщина» (Heritage Foundation). Стратегічна мета: громадський контроль за політикою політика США відповідає консервативним цінностям.

4.4. *Четверте покоління. Фабрики думки, що досліджують майбутнє* Гудзоновський інститут (Hudson Institute) та проблематика екологічних проблем і проблем вичерпності світових ресурсів. Інститут майбутнього (Institute for the Future).

Тема 5. Аналітичні центри України: еволюція, сучасний стан та роль у формуванні державної і зовнішньої політики

5.1. *Ключові завдання think tanks в Україні.* Перші «фабрики думок» в Україні. Українські АЦ у «Global Go To Think Tank Index Report».

5.2. *Аналітичні центри України: характер впливу.* Міжнародний фонд «Відродження». Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова, «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, Центр політико-правових реформ та Український незалежний центр політичних досліджень та ін.

Змістовий модуль 2. Аналітичні та експертні центри в сучасній системі міжнародних відносин: інструменти, вплив і практики

Тема 6. Політичний аналіз і прогнозування в діяльності аналітичних та експертних центрів.

6.1. *Поняття та суб'єкти політичного аналізу.* Етапи політичного аналізу. Типи мислення: креативне, логічне.

6.2. *Політичне прогнозування.* Основні завдання та цілі. Принципи та методи політичного прогнозування. Алгоритм проведення політичного прогнозу.

Тема 7. Аналітична продукція think tanks: структурно-функціональний та комунікативний виміри

7.1. *Аналітика: зміст та структура.* Мета аналітичної роботи. Інформаційно-аналітична діяльність.

7.2. *Аналітична продукція.* Критерії аналітичних документів. Аналітична продукція. Аналітичний звіт. Аналітична довідка. Політичний портрет.

Тема 8. Цифрові технології, big data та штучний інтелект у діяльності аналітичних центрів

8.1. *Вступ у штучний інтелект*: основні підходи та алгоритми, машинне навчання, нейронні мережі

8.2. *Інтеграція AI та експертної оцінки*. Виклики та обмеження: етичні ризики, маніпуляції даними; залежність від якості даних та технологій; прозорість алгоритмів та проблема «чорної скриньки»

Перелік практичних (семінарських) завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Аналітичні центри (think tanks): теоретичні підходи до визначення та типологізації.	1. Поняття «аналітичний центр (think tank)»: основні підходи до визначення.. 2. Ключові ознаки аналітичного центру (інституційні, функціональні, фінансові).
Тема 2. Аналітичні центри в західній політичній традиції: історичні етапи становлення та особливості розвитку	Дискусія на практичному занятті питання: «Аналітичні центри США: лідер світових «Фабрик думок»: причини та зміст
Тема 3. Аналітичні центри в східній політичній традиції: специфіка формування та функціонування	Дискусія на практичному занятті питання: «Китайські аналітичні центри: ідеологія чи незалежна аналітика»
Тема 4. Чотири покоління аналітичних центрів: від державних політичних центрів до аналітичних центрів «адвокатської дії»	Робота у малих групах за темою «Порівняння аналітичних центрів від державних політичних центрів до аналітичних центрів «адвокатської дії»
Тема 5. Аналітичні центри України: еволюція, сучасний стан та роль у формуванні державної і зовнішньої політики	Практичне заняття за темою: Механізми співпраці аналітичних центрів та органів центральної та місцевої влади в Україні
Тема 6. Політичний аналіз і прогнозування в діяльності аналітичних та експертних центрів.	Практичний кейс: Експертний аналіз (Порівняльна економічна характеристика БРІКС –ЄС)
Тема 7. Аналітична продукція think tanks: структурно-функціональний та комунікативний виміри	Практичний кейс: Політичний портрет політика:аналітична довідка
Тема 8. Цифрові технології, big data та штучний інтелект у діяльності аналітичних центрів	Дискусія на практичному занятті питання: «Штучний інтелект: вплив на політичну аналітику

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Теми 1 – 8	Вивчення лекційного / теоретичного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою
Теми 1 – 8	Підготовка до семінарських занять (участь у дискусії, полеміці)
Теми 1 – 8	Підготовка аналітичних повідомлень (презентацій)
Теми 6 – 7	Підготовка практичних кейсів
Теми 1 – 8	Підготовка до колоквиуму

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються традиційні методики інформаційно-рецептивної та репродуктивної спрямованості, а також сучасні методи активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів, які передбачають застосування таких навчальних технологій, як: проблемні лекції, міні-лекції, дискусії, навчання через дослідження.

Словесні (лекція (Теми 1-8), проблемна лекція (Тема 2); міні-лекція (Теми 1, 4, 8)).

Наочні (демонстрація, презентація (Теми 1-8)).

Практичні (практична робота (Теми 1-8), семінар-дискусія (Теми 1, 6, 8), презентація практичного кейсу (Теми 6-7)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів вищої освіти враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські (практичні) заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

– поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу скласти іспит – 35 балів);

– семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену,

відповідно до графіку навчального процесу (максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) – 40 балів; мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним – 25 балів).

Порядок проведення поточного оцінювання знань здобувачів.

Поточний контроль успішності навчання здійснюється у формі:

- *аналітичної довідки* за заданою тематикою – 2 рази за семестр на семінарських заняттях, усно. Максимальна оцінка за доповідь – 6 балів (6-бальна система оцінювання, усього 12 балів за семестр); її можна отримати, якщо довідки має логічну структуру, висновки є аргументованими, теоретичний матеріал викладений вільно із розумінням основних понять;

- *презентації*, що проводиться за темами, що вже опановано; тричі за семестр;. Максимальна оцінка за презентацію – 6 балів (6-бальна система оцінювання, усього 18 балів за семестр);

- *практичного кейсу* – двічі за семестр на семінарських заняттях; усно із наданням тексту аналітичної довідки. Максимальна оцінка – 8 балів (8-бальна система оцінювання, усього 16 балів за семестр);

- *письмової контрольної роботи* за змістом всіх тем навчальної дисципліни – 2 рази за семестр. Максимальна оцінка – 14 балів за семестр

Семестровий контроль успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Світові аналітичні та експертні центри дослідження міжнародних відносин» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною освітньою компонентою навчального плану, здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння здобувачами програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування компетентностей та результатів навчання. Кожен екзаменаційний білет складається з двох питань (завдань) відкритого типу. Перше питання є теоретично навантаженим та діагностує обізнаність здобувачів із проблемним полем навчальної дисципліни. Друге питання є практико-орієнтованим та має на меті виявити ступінь підготовки здобувачів до власне політичного аналізу. Максимально за кожне питання можна отримати 20 балів (застосовується 20-бальна система оцінювання). У сумі – 40 балів.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів).

Здобувачів вищої освіти слід вважати атестованими, якщо сума балів, одержаних за результатами семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни

Приклад екзаменаційного білета

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Спеціальність СЗ «Міжнародні відносини»

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини».

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Питання 1 (теоретичне)

Аналітичні центри як актори глобального управління: межі експертного впливу та проблема політичної нейтральності у міжнародних відносинах

Максимально -20 балів за питання

Питання 2 (практичне)

Проаналізуйте вплив конкретного світового аналітичного центру на формування зовнішньополітичної стратегії однієї держави. Визначте інструменти впливу та оцініть його ефективність.

Вказівки для відповіді:

Охарактеризуйте обраний аналітичний центр (цілі, тип, сфери діяльності).

Наведіть конкретний приклад впливу на політику держави (звіт, рекомендація, експертна оцінка).

Оцініть ефективність та обмеження впливу.

Приклади для аналізу:

RAND Corporation (США) → безпекова стратегія США

Chatham House (Великобританія) → європейська зовнішня політика

Carnegie Endowment for International Peace → дипломатичні ініціативи щодо Близького Сходу

Максимально – 20 балів за питання.

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин і політичної філософії, протокол № 1 від «22» серпня 2025 р.

Екзаменатор

Зав. кафедри

к.політ.н., доц.. Коротков Д.С.

д.філос.н., проф. Кузь О.М.

Критерії оцінювання питань екзаменаційного білету

Ступінь виконання	Бал
Відповідь (текст) неперевершена (-ий), виявляє глибину та оригінальність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як зразкова. Висновки є пригломшливо обґрунтованими та доведеними. Застосовується зміст класичних (фундаментальних) праць з політичної науки; блискуче відтворюється дискурс «світу політичного». Перфектним є розуміння міждисциплінарних зв'язків політичної науки із соціологією, економікою, правом тощо. Наводяться джерела міжнародного права, згадуються міжнародні угоди/договори	20

Відповідь (текст) неперевершена (-ий), виявляє глибину та оригінальність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як зразкова. Висновки є приголомшливо обґрунтованими та доведеними. Застосовується зміст класичних (фундаментальних) праць з міжнародно-політичної науки; блискуче відтворюється дискурс «світу політичного». Є розуміння міждисциплінарних зв'язків політичної науки із соціологією, історією, економікою, правом тощо. Наводяться джерела міжнародного права, згадуються міжнародні угоди/договори	19
Відповідь (текст) справляє враження, виявляє глибину та оригінальність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як зразкова. Висновки є обґрунтованими та доведеними. Застосовується зміст класичних (фундаментальних) праць з (міжнародно-)політичної науки; блискуче відтворюється дискурс «світу політичного». Є розуміння міждисциплінарності міжнародно-політичного простору. Наводяться джерела міжнародного права, згадуються міжнародні угоди/договори	18
Відповідь (текст) загалом справляє враження, виявляє глибину та оригінальність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як відмінна. Висновки є ретельно обґрунтованими та доведеними. Застосовується зміст класичних (фундаментальних) праць з (міжнародно-)політичної науки; відтворюється дискурс «світу політичного». Є розуміння міждисциплінарності міжнародно-політичного простору. Наводяться джерела міжнародного права, згадуються міжнародні угоди/договори	17
Відповідь (текст) загалом справляє враження, відтворено раціональність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як дуже добра. Висновки є у цілому обґрунтованими, застосовується аргументація. Згадуються класичні (фундаментальні) праці з (міжнародно-)політичної науки; підтримується дискурс «світу політичного». Фіксується міждисциплінарність міжнародно-політичного простору. Відображено джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	16
Відповідь (текст) загалом прийнятна (-ий), відтворено раціональність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як добра. Висновки є у цілому обґрунтованими, застосовується аргументація. Бракує використання класичних (фундаментальних) праць (міжнародно-)політичної науки; дискурс «світу політичного» ретранслюється. Міждисциплінарність міжнародно-політичного простору фіксується частково. Відображено джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	15
Відповідь (текст) загалом прийнятна (-ий), відтворено раціональність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як добра. Висновки є у цілому обґрунтованими, застосовується аргументація. Бракує використання класичних (фундаментальних) праць (міжнародно-)політичної науки; дискурс «світу політичного» маргіналізується. Міждисциплінарність міжнародно-політичного простору фіксується частково. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	14
Відповідь (текст) загалом прийнятна (-ий), відтворено раціональність мислення. За логікою, стилем, семантикою, понятійно-категоріальним апаратом відповідь оцінюється як добра. Висновки є у цілому обґрунтованими, застосовується аргументація. Класичні праці (міжнародно-)політичної науки майже не залучено; дискурс «світу політичного» маргіналізується. Міждисциплінарність міжнародно-політичного простору фіксується частково. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	13
Відповідь (текст) потребує доопрацювання. Логіка та понятійно-категоріальний апарат відповіді прийнятні; відтворено раціональність мислення. Висновки є у цілому обґрунтованими, застосовується аргументація. Класичні праці (міжнародно-)політичної науки майже не залучено; дискурс «світу політичного» маргіналізується. Міждисциплінарність міжнародно-політичного простору фіксується частково. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	12
Відповідь (текст) потребує доопрацювання. Логіка та понятійно-категоріальний апарат відповіді прийнятні; відтворено раціональність мислення. Висновки є частково обґрунтованими, є питання до аргументації. Класичні праці (міжнародно-)політичної науки майже не залучено; дискурс «світу політичного» маргіналізується. Міждисциплінарність міжнародно-політичного простору майже не фіксується. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	11

Відповідь (текст) потребує доопрацювання. Логіка та понятійно-категоріальний апарат прийнятні; відтворено раціональність мислення. Висновки є частково обґрунтованими, але аргументація не є переконливою. Класичні праці міжнародно-політичної науки майже не залучено; дискурс «світу політичного» маргіналізується. Міждисциплінарність міжнародно-політичного простору майже не фіксується. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	10
Відповідь (текст) потребує суттєвого доопрацювання. Логіка та понятійно-категоріальний апарат відповіді прийнятні; відтворено раціональність мислення. Висновки є частково обґрунтованими, але аргументація не є переконливою. Класичні праці міжнародно-політичної науки не залучено; дискурс «світу політичного» маргіналізується. Міждисциплінарність міжнародно-політичного простору майже не фіксується. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	9
Відповідь (текст) потребує суттєвого доопрацювання. Логіка та понятійно-категоріальний апарат розвідки оцінюються як задовільні; відтворено раціональність мислення. Висновки є частково обґрунтованими, відчутним є брак аргументації. Дискурс «світу політичного» майже не фіксується. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	8
Відповідь (текст) потребує суттєвого доопрацювання. Логіка та понятійно-категоріальний апарат відповіді оцінюються як задовільні; раціональність мислення залишає бажати кращого. Обґрунтованість висновків залишає бажати кращого, відчутним є брак аргументації. Дискурс «світу політичного» не фіксується. Є згадка про джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори	7
Відповідь (текст) потребує суттєвого доопрацювання. Логіка та понятійно-категоріальний апарат відповіді оцінюються як задовільні; раціональність присутня лише частково. Обґрунтованість висновків залишає бажати кращого, відчутним є брак аргументації. Джерела міжнародного права, міжнародні угоди/договори не згадуються	6
Відповідь (текст) має бути перероблена (-ий). Логіка та понятійно-категоріальний апарат оцінюються як задовільні; раціональність присутня лише частково. Аргументація та доведення висновків залишилися поза увагою здобувача	5
Логіка та понятійно-категоріальний апарат відповіді оцінюються як достатні, але раціональність розвідки сумнівна. Аргументація висновків майже не фіксується	4
Логіка відповіді, розуміння понятійно-категоріального апарату оцінюються як мінімально достатні; принципи раціональності проігноровано	3
Відповідь виявляє практичну відсутність у здобувача самостійності мислення; здатність робити узагальнення та теоретичні/практичні висновки відсутня	2
Відповідь (текст) неприйнятна (-ий). Відповідь не вдалася	1

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вонсович С. Г. Політичний аналіз і прогноз: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. – 228 с. – Режим доступу: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/7048/Pol_analiz_pos23.pdf?sequence=3&isAllowed=y

2. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 200 с. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/25295>

3. Шуляк А. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Луцьк : Вежа-друк, 2020. –274 с.

Додаткова

4. Бжезінський З. Велика шахівниця / З. Бжезінський ; пер. з англ. О. Фешовець. – Харків : Ранок : Фабула, 2018. – 288 с.

5. Громадська Н. Аналітичні центри в сучасній Україні: виклики та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / Н. Громадська // Державне управління та регіональний розвиток , 2024. – № 24 – С. 610–627. – Режим доступу: <https://doi.org/10.34132/pard2024.24.13>

6. Зовнішня політика та національна безпека : навч. посіб. / Г. П. Ситник, Д. В. Неліпа, М. Г. Орел. - Київ : Кравченко Я. О., 2021. - 243 с.

7. Коваль І. М. Зовнішня політика США після Другої світової війни : навчально-методичний посібник / І. М. Коваль, Ю. І. Майстренко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : Астропринт, 2021. - 96 с.

8. Коротков Д. С. Міжнародні неурядові організації: характер впливу на сучасні міжнародні відносини [Електронний ресурс] / Д. С. Коротков // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. - 2022. №3(14). - С. 18–30. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28604>

9. Коротков Д. С. «Think tanks» як сучасні актори світової політики: боротьба у просторі міжнародної конкуренції [Електронний ресурс] / Д. С. Коротков // Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії - Луцьк – 2023 - №1(15) – С. 17-31. Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29573>

10. The Future of Think Tanks and Policy Advice Around the World [Електронний ресурс] / J. McGann. 2021. - Режим доступу: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-60379-3#about>

11. Plazova T. Information Warfare as an Instrument of Geopolitical Influence on Ukraine: Main Aspects and The State's Response. / T. Plazova, O. Kuz, N. Konnova N., D. Korotkov, O. Galushchenko O // International Journal of Religion. 2024. - Volume: 5. - Number 2. - pp. 121-130.

12. Vysotskyi O. Ukrainian Economic Diplomacy during the Full-Scale Russian Aggression / O. Vysotskyi, I. Polishchuk, D. Korotkov, Zh. Chevychalova - Evropský politický a právní diskurz - Volume: 12, Number 1, pp. 5-12.

Інформаційні ресурси

13. Атлантична рада США (*Atlantic Council*). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.atlanticcouncil.org>

14. Аналітичні центри України. 2024. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uifuture.org/publications/analychni-czentry-ukrayiny/>

15. Брукінгський інститут [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.brookings.edu>
16. Королівський інститут міжнародних відносин (The Royal Institute of International Affairs). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.chathamhouse.org>
17. American History and Politics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.americanstudies.history.knu.ua/>